

fige den ærede Rigsdagsmand for Holst Amt 2den Valgkreds, hvorfor det umuligt kunde berolige mig, hvad han ansøgte i denne gode Hensigt. Han sagde nemlig, at hvad der foruroligede mig, det var den Ting, at jeg meente, at Alt, hvad Grundloven herefter skulde gjælde for, skulde være nævnt i § 2; men, sagde han, dette er aldeles urigtigt, thi vore Friheder og Rettigheder høre ikke til vore særlige Anliggender, fordi de høre til Justits- og Politivæsenet, men fordi de staae i Grundloven. See, det er det, vi kalde en Cirkel i Slutning, thi naar vi have vedtaget, at Grundloven kun gjælder for de særlige Anliggender, og vi saa have opregnet, hvad der skal være det Særlige, saa kan det kun lidt nytte, naar Spørgsmaalet er om vore særlige Friheder og Rettigheder, at vi sige, de staae i Grundloven uden at være ansøgte som særlige. Nei, vi skulle kunne paavise, at de ere nævnte som særlige, at de gjælde, og derfor kunne den ærede Rigsdagsmands Uttringer slet ikke berolige mig.

Schiern: Der er her faldet nogle Ord, som foranledige mig til en Bemærkning. Man har fra flere Sider med mørk Farve skildret den paatænkte Statsordning, og vist ikke uden Grund; men man tør dog vistnok derover ikke glemme, at den Herlighed, om hvis Indskrænkning der her er Tale, ikke heller er saa stor, at den nærværende Stilling ikke heller er saa meget lys. Jeg troer ikke, det gaaer an at sige, at vi nu ere stillede aldeles saaledes, som vi stillede ved Danmarks Riges Grundlov. Det er ganske vist, at dette er den første Gang, hvor der er Tale om endelig at gennemføre en Forandring i Overensstemmelse med Grundlovens § 100. Forholdet imellem Slesvig og det øvrige Danmark staaer ikke i Dag, som det stod den 5te Juni 1849. I et Foredrag, som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amt 4de Valgkreds (Monrad) for tre Aar siden, noget efter Kundgjørelsen af 28de Januar, holdt heri Salen, udviklede han tilstrækkeligt, hvorledes det fra Begyndelsen af blev lagt udenfor den danske Rigsdags Omraade, hvorledes Slesvigs indre Forfatning blev; det var kun fastsat, at der skulde være en Enhed

imellem Slesvig og det øvrige Danmark, en Enhed, som dog ogsaa kunde ophæves, naar Forandringen kun skete af grundlovmæssig Besh. Den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amt 4de Valgkreds (Monrad) yttrede dengang, „at Grundlovens Titel indeholder Kongens og Folkets grundlovmæssig vedtagne Paastand om, at samme Grundlov skal gjælde for Danmark og Slesvig, og jeg troer ikke, at denne Paastand kan opgives uden af grundlovmæssig Besh.“ Nu er imidlertid bekiendt, at en Forordning af 15de Februar 1854 senere er bleven givet, en Forordning, der ikke blot ordner Slesvigs indre Forfatning, men som ogsaa er uforenelig med hiin tidligere tilsigtede Enhed. Man kan vistnok beklage dette; man vil maaskee sige, at med den samme Ret, hvormed den er given, med den samme eller større Ret maatte en dansk Regjering atter kunne tilvejebringe det ældre Standpunkt; man kan ønske det, hvis det ellers stemmer med Ens Tankegang, men jeg skønner ikke rettere, end at det nødvendigvis maa anerkjendes, at der ikke var levet den danske Rigsdag, som saadan, noget som helst constitutionelt Middel til directe at opnaae dette Maal. Selv om det derfor var altfor stærke Ord, som en tidligere slesvigsk Minister brugte i denne Sal, naar han efter Udgivelsen af den ommeldte Forordning yttrede, „at der kun endnu var Resten tilbage af Danmarks Riges Grundlov,“ troer jeg altsaa dog, at man maa erkjende, at selv om den for Fremtiden bebudede Forfatning har et mørkt Udseende, saa er heller ikke den nuværende Stilling saa meget lys, og det turde saa meget mindre være overflødig i Anledning af denne Forhandling at gøre opmærksom herpaa, som man fra Holsteens Side i Aarhundreder ligesom fører Bog over de Retserunciationer, som det danske Folk har gjort eller anses for at have gjort. Dersom denne Rigsdag eller i alt Fald nogen tilkommende gif ind paa Regjeringens Forslag, for at komme ud af hele den nærværende Situation, hvori vi for Tiden befinde os, maa man i Fremtiden ikke lægge endnu Mere deri, end der i Virkeligheden findes.